

Samedi 14 Septembre 1929

Tổng lý:
NGUYEN-KHAC-NUONG

Thư từ về việc mua bán và
đóng cát bê-tông cũng manda
trà các thứ tiền, xin gửi cho:
M. NGUYEN-KHAC-NUONG
72, rue Legendre
- SAIGON -

ĐƯỢC NHÀ NAM

Hãy tiện-lận. Nên nghĩ tốt việc thương lai cát
quá đồng-bảo cát giá quyền quí-vị và cát nước
nhà. Người nào mà không có tiền dù thi không
lâm gi đặng cát VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG.

Xuất bản ngày thứ ba, thứ năm và thứ bảy

Chủ nhơn edng lập: NGUYEN-PHAN-LONG

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 1174

Không có gì rõ rệt bằng sự đầu điểm, không
có gì bày tỏ bằng sự nhỏ nhoi; cho nên người
quản-tử cần-thận trong lúc một mình.
KHÔNG-TÙ

Cai cản bình xa-hoa của người nước ta phát từ đâu?

(Tiếp theo).

Trước kia, tôi đã cát rô cát sành
buýt cát đồng-bảo ta rất khó khăn,
chặt hẹp mà còn dám sầm mực huy
hoạt; tôi lại lấy sự sành buýt của
người ngoại-quốc, cư trú ở xứ ta,
rất dễ dàng, rất rộng rãi, mà vẫn cầm
kiểm, tiêu phì phải chăng, mà so
sánh. Sau kia so sánh xong, tôi
đường đổi mà phò cho đồng-bảo ta
một câu: không lo xa, thích xa-hoa;
và tôi lại xuống một câu bùi, theo
dầu đó, và câu bùi hai tách ấy.

Cái cản bình không lo xa, kia
mà nói rõ ra được: còn nói bê
ngbia xa-xuôi, thời bài trước tôi đã
nói rõ qua rồi. Bây giờ chỉ nói cái
bản-bé xa-hoa nó phát ra từ đâu mà
hành đồng-bảo ta râia không kia.

Nhưng kia di đường, lên tàu,
xuống xe, có lẽ ai cũng trông thấy cứ
chỉ cùm người bán giấy xe bay tàu,
chỗ lính xít giấy thuế tàu, thằng
ban-bé xách đồ, tay bồi phòng dùn
khách, câu xe kéo bát mồi v.v.
chúng nó dài dài với hành khách thế
nào chứ!

Chỗ ai cũng thấy, cũng biết Ai
cũng thấy biết chúng nó dài dài với
người di đường bằng con mòn xem,
xem bộ y-phụ mập trong mìn sang
hay hèn mà dài dài trọng nay khinh;
rõ ràng chúng nó kính kia mập y-phụ
lòi lết mà khinh người mập y-phụ
chết phat.

Người bán giấy xe hay tàu, nói
tên mà trao giấy lấy tên của người
mặc sang trước và lộ vò mực vui;
trái hẳn với cách dàn người mặc
hèn, trao giấy lấy tên sau mà gương
miết quay.

Chỗ lính xít giấy thuế lì khi dám
hở tới người mặc sang mà cứ làm
khô dè cho mấy người mặc hèn.
Chuyện này có thật vậy, tôi có thử
choi rồi, lúc nay tôi mặc một bộ đồ
tay khaki, đi vò Bé-nô-re là nơi
chỗn nhao cát ráng của tôi, là nơi
tôi đã có quen biết nhiều người trong
các ty cái giới tôi và lão này thấy
linh mă-kì xít giấy thuế cù hành
khách dưới tàu lên. Tôi khai bì xót,
cách sau đó một tuần, tôi cũng lín
Bé-nô-re, mà chuyện này tôi lại mặc
bộ vò den cũ, di chuyển, coi bộ lót
xà lâm, khi lên tàu tay cũng gặp
mấy chỗ lính hôm trước dòn xít
giấy thuế; chuyện này khác hẳn với
lúc trước, tôi di chua tôi, các chỗ
đã kêu lòn: Tháng kia, trình giấy
mau mây! Tôi làm bộ hổn hốt
móc túi đưa ra lèp lèp, chẳng dè
trong kỵ có cái giấy căn cước &
trường.... nám xưa. Các chỗ col
xong giấy thuế và giấy căn cước liền
nhé hầm ràng mà cười lại, đường
như trách tôi sao có già-dang mà
gai như vậy.

Đến như tên ban-bé xách đồ, hè
nó thấy người nào ăn mặc sang
trọng thời kia xách đồ nó dài dài
và rõ ràng, mà nói người mặc y-phụ
lòi lết mà khinh, lại còn bêu bối
là khinh.

(Sau tiếp)
VIET-TONG-PHA
Bentre

THỜI-DÂM NÓI CHUYÊN THỊT HEO

Annam minh lâm người mồi
bắt com đèo dâng thịt heo,
chẳng nhiều thi lít. Thịt heo ai
càng cho là ngon Bò vay tò thắn
bằng heo, cuối vý cung bằng heo.
Lodi heo được cát oado hàng tam
sanh, dâng dâng dâng tò lít.

Càng có nhiều ông nhiều bà,
ngày râm ngay mảng một, cát
ăn thịt heo, hoặc cát dâng không
để thịt heo. Nhưng dâng là sự
phạm giới cầm của tên giáo
minh thò, chó không phải vì thịt
heo không ngon mà mình không
không thuộc vò phan-sa nhà bảo.

Tôi muôn hỏi: vay chờ việc
thuộc vò phan-sa của ai? Song
chưa có quyền luật pháp hay

cuốn sách nào phân chia phân
sự của mọi hạng người trong
xã-hội cho dành rảnh, tôi tưởng
hồi cung bắt tội.

Nghị vi Chánh-phủ không có
lẽ bắt buộc mấy người bắn thịt
phải dâng bắn mấy bắn người ta
muôn nghỉ, nên chí ta không có
thể trống mong Chánh-phủ gidi
quyết cát vấn đù này dâng cho
dân Võng thi nhơn dân phải lo
lẽo lít.

AI cung ngại vò người Hué-kieu
đã chém được đặc quyền bắn
thịt khắp xứ Nam-kỳ, cho nên
không dâng vận động cho người
đó ký niêm ngày lập dân quoc.
Họ lại có ký niêm các vị đại h
nhơn bên Trung huê như Ông
Tôn-trung-Son, vay chờ không
để chém một nâm kỳ khong
mấy ngày. Vì khong bắt chém
nên chém ai liệu định trao.
gần tới ngày họ ký niêm, sô
Đốc-lý mới chém nhon dân hay.
Mà chém hay có ích gì chẳng
tôi quâ bắn trước bắn ay bắn
nó chém khong bắn thịt thi khong
mời khách du cùm vay thời, chém
khong có lò mua trao đê dâng,
bởi vì xú nòng nay thịt heo thi
bò mua ngay nòi ăn ngày náp,
đê qua 24 giờ nòi hòi đê Còn nòi
muôn mua đê hòp, thịt khô, thịt
meo v.v. thi bùa nòi mua cung
dacy.

Cát mồi lâm người Hué-kieu ký
niêm một việc chí hay là ký niêm
ngày sinh tháng đê của một vị
đanh nhon nòi đó, thi sô Đốc-lý
Saigon thông tu, các báo Tây
Nam đêng thính bân luân cành
khoa nhon dân trong xâp-phát
bị bắt ép kiêng cù thịt heo, thịt
bò. Lát nhau vay hoài, cát lê
chém dacy đê lò chém nhon dân
chém đê. Bát quâ các nhà làm
bão lòu lòu dacy một dịp cù
chém nòi vát ba cù bão mà
thôi. Cát một ông chà bát nghe
nhdc đén vòn-dê nay, vua chém
và nòi như vay:

Gần đến ngày Hué-kieu an lè
ký niêm, minh bết trước chợ
GÁNH HẤT

Cái-luong Huynh-Ký
và gánh hất xiết Trung-ký
đối với hội Cercle Sportif
Annamite Saigon

Muôn khôi mồi lòng trông đợi lúc
kéo mảng dọn lòp, nòi hòi cát bâ
đê bù thêm lít lòp xiết và thuật của
bạn hatt xiết Trung-ký giúp cho.

Bán giđg:

Nội ngày thứ năm 12 September
1929 và buổi sớm mai thứ sáu 13
September 1929, có bún giấy tại nhà
buôn Nguyễn-văn-Trân Saigon 3 giờ
chiều thứ sáu cho tôi tôi, bán giấy
tại nhà hatt xiết.

Có mua cung hatt.

Hội đồng Quản hatt nhóm

Thứ ba 17 September 1929, đêng
bón giờ chia, Hội đồng Quản hatt sẽ
nhóm đại hội.

Thời cuôc nuóc Tàu

Tưởng-giới-Thach cha con
ngiịch nhau

Nghĩ lại cái lịch sử Trung-hoa từ
hồi cuối đời nhà Thanh, bước qua
đời dân-quốc thành lập dân mới
trong khoản hơn 20 năm trời không
biết bao nhiêu là việc rắc rối xảy
ra luôn. Ban sơ thì vua nhà Thanh mới đâ, kẽ
đến dân quốc vừa thành lập thi
bè nghịch nhau nên trong gang phai
mỗi chi ré, sanh ra cuộc Nam

Bắc chiến tranh, cuộc Nam Bắc
chiến tranh vừa yên, tướng là từ
nay từ lo việc thống nhất mà thôi.

Ái ngữ lại xảy ra một việc rắc

điển là cha con Tưởng-giới-Thach.

Thiệt tướng chuyện này cũng là
chuyn tuy nói là già dinh, nhưng
thật là quan-hệ cho vòn mộng nước
nhà của Trung-hoa dân sau này

lâm vậy.

Nguyên con trai Tưởng-giới-

Thach là Tưởng-chân-Quốc lâu nay

vẫn lưu học tại trường Tôn-Vân

học-biên ở thành Moscow bên Nga.

Mới rồi Trung-hoa nòi lên cái

phong trào bài cộng sản, nên chánh

phủ Nga có ý ngờ việc cho Tưởng-

chân-Quốc cũng theo phai bài cộng

ở Nga, mìn trực xuất Tưởng-chân

Quốc về. Kế đó cuộc Trung-Nga

xung đột tháng Aout vừa rồi nỗi

lòn, thi Chánh-phủ Nga hạ lệnh bài

trường Tôn-Vân học-biên và tuyon

công-angled trong đám học-sinh

ai chủ nghĩa cộng sản thi cho

vào trường đại học của Nga, còn

phản đối chủ nghĩa cộng sản lòn

tại đây di biệt xit.

Trưởng-chân-Quốc được tin ấy,

công-nhiên nói rằng, lần này Trung

lưu học mìn không muốn vò nước

là lính nguyên theo chủ nghĩa cộng

sản, vay ngày xin thê nhút định

deo dùi con đường kia mà ở với

xã hội binh-dâng này lòn, quyết

không lòng tham luyen vò nước

này.

Tưởng-chân-Quốc lòn còn viết

một bức thư đeng cho Chánh-phủ

Tô-Nga chung-chắc nua. Bức thư

é Tưởng-chân-Quốc cy-tuyet

Phong văn

Thầy giáo bị phạt

Nhà lại hối trước có nhiều hông
đàn được miêu-sa như thê: thầy
tu, thầy lù, hương nhac v.v mà có
nhieu lông thầy giáo lìa được hương

nhà hông đòn gáy thê thê

thê thê thê thê thê thê thê

Một tiệc mừng rất long trọng

Tại làng Longchau Vinhlong bữa chiêng thứ ba nhằm ba tây tháng Septembre, nhà ông huyện hâm Nguyễn-hữu-Nghiêm có thiêt dâit một tiệc mừng rất long trọng, là vì Nguyễn-dai-Nhơn mới động Chánh-phủ An từ chức Huyện hâm, trong tiệc có quý ông, quý thày và chức việc lâng cùng thân bằng cố hữu đều là lựu đồng dâit, xin kêu danh dưới đây: Madame và Monsieur Couët's thành tham biện tỉnh Vinhlong.

M. M. Phu - Thanh, Tòa - Hoà, Đốc-phu-Bảo, Đốc-phu-VI, Huyện-Thiên, Huyện-Kiệt, Huyện-Hô, Paul Thiện, Bầu, Huân, Kinh-Lịch-Quân, Võ-Hô.

Tổng-hầu-Định, và còn nhiều ông, nhiều thày các ty các sở tôi không biết bết dâit quý danh, nên không thể tóm hành hết xin miêng chép.

Khi nhập dâit tiệc rồi thì ai ai cũng đều có vẻ hào hoa, tiếng nói tiếng cười bi bô chen lấn với tiếng đón ca thánh thót, kè khon vây người tàng khác rằng ông huyện Nguyễn-dai-Nhơn tinh tinh hiền hậu, cù chỉ ôn hòa, nhà hạnh phúc và đạo đức, lời qua lè lại cho đến khi mắng tiệc thấy ông Võ-Hô là hương quan làng Longchau dứng lên đọc một bài diễn văn như vầy:

Kính,
chư quý ông quý thày, cùng hương
chức lân cựa và trong thân bằng
quí hữu :

Nay tôi xin đứng ra đây xin thay mọi
cho lân cựa hương chúc làng Long-
Chau chúng tôi; bần lò ra ít lời
kinh mừng ông đại hương cả Nguyễn
dai-Nhơn, ngày nay dâit vinh thăng
Tri-Huyện hâm, và luôn dịp chúc
mừng cho ngài dâit trên thâit luân
trung thô.

Bây tôi xin kêu những cái công lao
trách nhiệm của ông Tri-Huyện hâm
Nguyễn-dai-Nhơn ra đây, bần ngày
sau trong hương thôn duy trì một
cái gương lành cho đời nhân nhở.

Trước khi ông Tri-Huyện hâm
Nguyễn-dai-Nhơn vào hàn bối làng
Longchau, thi ngài làm chức xã-
nhị, hương-lô, qua năm 1905 ngài
lâm chức xã-trưởng rồi làm chức
tri-huong, hương-chánh, hương-
trưởng, hương-su, hương-chú, và
hương-cá tinh lại gần ba mươi
mấy năm.

Trong ba mươi mấy năm thi
cái công lao của ngài giữ bêc công
nhó cho làng Longchau và bêc tốn
hao chung của nay làng trong mìn
mười tám năm, thi mỗi moi phan
trách nhôm, thi ngài đã xuân tròn
phản sự vẹn vẹn tinh danh. Kia như
đinh thòn, mieu thành dâit sô nguy
ngoa, nay nhà hôi, vù ca trang nghiêm
khi tung, và cái tách lòp của
ngài trung hậu, ngón ngửi ôn hoà,
hay trọng đạo đức, mến lú nghi.

Bởi vậy năm 1910, ngài dâit
giấy khoa, năm 1923 ngài dâit
thường thô ngón bài danh dự, và
dân ngài nay ngài lại dâit vinh
thăng thường Huyện hâm. Thiêt
là:

« Trấp lải tài bồi, thành tự thắn
tù công khâ tung. »

« Thủ tuân tuổi nguyệt, giêng
niên ích họ lộc già gianh. »

Về vang thay cho làng Longchau,

chúng tôi ngày nay dâit lanh nhẫn

kiết, giam thêu hoa thêm dượm

mùa hoa. Cảnh trọng thái bình,

mây vâ sác cảng lòa thêm sác.

Và hương chúc chúng tôi chung
mừng cho một cái gia đình của ông
Tri-huyện hâm Nguyễn-dai-Nhơn
ngày nay — Thiêt là:

« Phước mâm miêu duệ, da sah
biết thuận nỗi tên »

« Đạo mạch truyền già, thạnh
xuất quang minh tử đệ. »

Áy vậy nay hương chúc lân cựa
làng Longchau chúng tôi xin dâit
chén ngọc chúc mừng cho ngài:

Nam cựu tam huy, kiêu long bắc
bạch, và đọc một bài thiên bảo thô
chương cầu cho ngài dâit thi hương
vạn dâit.

TINH-TRAI

Kinh bát

Giới bài diễn văn của ông Tinh-
Trai rồi thi kế Mr. Lê-dâu-Ngưu ở
Saigon vè, vì đường sá xa xuôi nên
Mr. Ngưu cũng xin dâit ra đọc
một bài diễn văn vẫn tâc như vầy:

Qui ông, qui thày,
Tôi lối iỏi qui ông qui thày cho
phép tôi dâit ra đây dâit lô dâit
lô gọi là mừng Nguyễn-dai-Nhơn
mới động Chánh-phủ An từ chức

Huyện hâm.

Thưa qui ông, qui thày, tôi rât
hảo hạnh mà tông dâit vui lòng
để long trọng này, có chí vui bâng, và
tôi tưởng chắc rằng qui ông qui
thày có mặt tại đây cũng vui như
tôi vậy.

Sau đây tôi xin kê cái tiền trinh
của ông Nguyễn-dai-Nhơn từ khi ra
lâm việc lâng đến nay, cho qui ông
qui thày biết col ông có xứng đáng
mà tinh cái chức Huyện hâm của
Chánh-phủ ban cho ông chẳng, kéo
đi rồi đây cũng có một bài kê
nganh thô với ông nó nói nay nói
nó.

Ông là người nho nho ròng tại làng
Longchau, bắt đầu năm 1890, ông
ra làm lâng tâng chức Xã nhì một
năm, Hương-su ba năm, Hương-bào
một năm, Hương-lô hai năm, Hương-
thôn một năm, Hương-giao một năm,
Xã-trưởng một năm, Tri-huong một
năm, Hương-chánh một năm,
Hương-trưởng ba năm, Hương-su
một năm, Hương-chủ bảy năm,
Hương-cá năm năm, Đại-huong-Cá
sáu năm, và con phần riêng của
ông lại giữ tần công nho và tiền
lòn ha chung của các làng trong
năm dâit 18 năm, ông dâit Nhâ-
nước ban khen năm 1910 và dâit
đóng thưởng khen tài danh dâit
năm 1923.

Iura qui ông qui thày: cái công
của ông 31 năm trưởng, thiêt lão
tâm biết mày, song ông không thô
cói nán lòng, ông tên lâm râng làm
cho tròn phản sự một dâit râu
mày, trên thi quan yêu dưới thi
đàn chuông, cho nên ngày hôm
nay mới được dâit cái mục đích

« Danh giá cho cả nhà ông vây
« Triết là vinh diệu cho cái ngày
hôm nay ».

Thưa qui ông qui thày tôi nói
dân tông vinh diệu đây, là không
phải cái chức Huyện của ông mà
vinh diệu, tôi nói vinh diệu là cũ
ngià trong 34 năm trưởng, ông ra
lâm lâng gáp lich cho chánh-phủ,
giúp lich cho con dân dâit an cư
lập nghiệp, ông lấy một lôe công
đinh chánh trực mà ở với mọi
người, ấy là vinh diệu đó. Bởi thế
cho nên ngày hôm nay ông dâit
Chánh-phủ An từ chức Huyện hâm
là Chánh-phủ làm chung chúc chung
cho ông không dài chì lòi lâm trong
khi hành sự. Song mới đây cũng
chẳng bao lâu, có kẻ tâu tẩm mưu
bảo chương mà kích bát ông, là
vậy là khác nhưng ông cũng không
thêm trả lời, ông giữ một cái thái

Thưa qui ông qui thày: cái công

của ông 31 năm trưởng, thiêt lão

tâm biết mày, song ông không thô

cói nán lòng, ông tên lâm râng làm

cho tròn phản sự một dâit râu

mày, trên thi quan yêu dưới thi

đàn chuông, cho nên ngày hôm

nay mới được dâit cái mục đích

« Danh giá cho cả nhà ông vây
« Triết là vinh diệu cho cái ngày
hôm nay ».

HÀI-DÂM

Ngân dài

X — Thời anh dâit nỗi lối ái-
thinh nỗi. Tôi ghét rồi Người dâit
bà mà tôi thương nhất và đã thô
non họa biển với tôi đã lấy chép!

Y — Lấy ai?

Z — Lấy tôi!

Tập cầm bánh

Xoài — È, Ông, ta có thấy vò
món cầm bánh xe hơi chạy ngay
day không?

Ôi — Trời ơi! Chạy như chớp
nhau!

Xoài — Chạy bay lâm bả?

Ôi — Hay nốt gi! Chạy đậm
bên nò xết béo bia.

Xoài — Vậy sao ta lại nói chạy
nhau chớp?

Ô — Chớp không phải chạy
quanh queso, xết béo bia?

dộ cao thương người quản lô, mặc
tinh cho chó săn Nghiêo, thái độ
ky dâit cho là cao thương, ngôt vi
cô câu:

« Ăc nhau mạ ihiệu nhau, ihiệu
tông bát đối »

« Thịt nhau mạ ihiệu nhau, ihiệu
tổng vò tri hué. »

Vì thế nò ông thô khâu như
binh, rồi kê it lú không thấy kè
ky kích bát nỗi. Đến ngày hôm
nay không biết nhung kú ấy nò
thấy Chánh-phủ ban chức cao ông
mà chung nò có hò ibum ay lâm
sc mò àn nò chua cái chép?

Thưa qui ông qui thày, tôi nói lý
bởi nòi iỏi giờ cũng khâ nhobia có
lâm cho qui ông qui thày dâit lô
vay, tông việc lâng đến nay, cho qui ông
qui thày biết col ông có xứng đáng
mà tinh cái chức Huyện hâm của
Chánh-phủ ban cho ông chẳng, kéo
đi rồi đây cũng có một bài kê
nganh thô với ông nó nói nay nói
nó.

Thưa qui ông qui thày, tôi nói lý

bởi nòi iỏi giờ cũng khâ nhobia có

lâm cho qui ông qui thày dâit lô

vay, tông việc lâng đến nay, cho qui ông

qui thày biết col ông có xứng đáng

mà tinh cái chức Huyện hâm của

Chánh-phủ ban cho ông chẳng, kéo

đi rồi đây cũng có một bài kê

nganh thô với ông nó nói nay nói

nó.

Ông Hội-dâit François SU
cho qui khách dâit hay tiêm
ông có ít dâit hông hột xoàn
giá 1000 đồng, 1500 đồng cho
tới 3000 đồng một dâit tinh
rông không hò hán chí; mà
Ông tinh giá cũ chép qui
khách xe vùa lông.

Nay kinh mót

Còn nhà mót của ông Fran-
çois SU cát tại Long-hài kiêu
vò và dâit đặt; chđ khoán
khoút khách nòi có & rđi một
hai lòn cung muôn & nùa l

Nhà hàng

KIM-LĂNG

(Trước kia là Nam-Kin)
đường Le-thore số 11 và 13, Saigon

Khai trương bùa 23 Aout 1929

Sua lại rất sạch sô rất lịch sô

Có rôti dầu bếp nhà hàng lớn

ngoài Dalat và gắp coi rau nò.

Trên lầu có phòng ăn riêng.

Nhà hàng lâng dòn liệu rôti, liệu

com, liệu giá rô và dâit món ăn

ngon, rôti qui, người phục dịch

lô phép.

Xin quý khách chđa e8

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

